

Bevæger man sig fra Udenrigsministeriet ned ad Strandgade, slutter man på Grønlandske Handels Plads. Her er der taget et konkret initiativ, som afspejler et behov og en basis for at samarbejde omkring det arktiske vindue. Island, Færøerne og Grønland er gået sammen om at etablere både deres officielle repræsentationskontor og et kulturelt fællesskab på de samme arealer, som i århundreder var udgangspunkt for de danske forbindelser til Nordatlanten. Det understreger Københavns fortsatte centrale placering for vore lande som et vindue til den øvrige verden.

Jeg synes, det er en flot idé, og jeg er tilbøjelig til at sammenligne den med de nordiske landes samarbejde om en fælles ambassade i Berlin. Derfor vil jeg også gerne ønske bestyrelsen for Den Nordatlantiske Brygge med Islands tidligere præsident, Vigdis Finbogadottir, i spidsen alt held i bestræbelserne på at skabe et levende og differentieret miljø på stedet.

I den forbindelse er det imidlertid beskæmmende at erfare, at statens ejendomsselskab, Freja, er den største forhindring for bestyrelsens bestræbelser. Freja, hvis formål er at sælge de omkringliggende grunde, har tilsyneladende overdraget sin ejendom til bestyrelsen på den betingelse, at indsigelsesretten mod Frejas fremtidige planer overdrages til Freja selv. Så vidt jeg ved, kan borgerlige rettigheder hverken sælges, pantsættes eller på anden måde overdrages. Konstruktionen falder således heller ikke i tråd med ånden i planlovgivningen.

Et andet sted i København, nemlig på Vesterbro, findes der et sørgeligt miljø, hvor en række grønlandske kvinder og mænd lever i en illusion om, at Danmark er et slaraffenland. Realiteterne er ganske anderledes, og illusionen om et bedre liv er endt i en social katastrofe. Vi ved noget om deres hverdag, men det er faktisk omkring 30 år siden, der sidst er blevet lavet en tilbundsgående undersøgelse af grønlænderes liv i Danmark. Jeg vil gerne opfordre regeringen til at iværksætte en ny undersøgelse.

I 1994 nedsattes Retsvæsenkommissionen. Ifølge dens kommissorium var forudsætningen, at den inden for 3-4 år skulle afslutte sit arbejde. Jeg har tidligere forespurgt her i Folketinget: Hvornår kan man forvente en afslutning af arbejdet?

Der har på det seneste også været politisk turbulens i Landstinget. Siumut har haft formandskifte, og som konsekvens har der også været udskiftninger af nogle landsstyremedlemmer.

Det ser ud til, at landsstyrekoalitionen fortsætter, men vi i Atassut er dog bekymret for, hvilken politik der skal føres. Derfor har vi forlangt, at der udskrives et hurtigt valg. Imidlertid bliver dette ikke til noget, og Atassut er derfor fortsat i opposition. Jeg mener derfor, at der snarest er brug for en ny politik i Grønland.

Under afslutningsdebatten før sommerferien ved jeg, at det kom bag på statsministeren, at den grønlandske økonomi havde det dårligt. Jeg var imidlertid glad for, at min kollega, hr. Hans-Pavia Rosing, delte dette synspunkt med mig. I tirsdags talte statsministeren igen om, at økonomien er i fornuftig gænge, men hvad er egentlig denne vurdering baseret på? Det går fortsat ikke godt med den grønlandske økonomi.

Mit parti mener, at fri markedsdannelse og fri konkurrence er en forudsætning for vækst i samfundet. Derfor er vi modstandere af den alt-dominerende offentlige styring af Grønlands erhvervsliv. Vi arbejder på en privatisering af de mange hjemmestyrevirksomheder. Det er ikke nok at omdanne disse til aktieselskaber, når hjemmestyret oftest har aktiemajoriteten og bestyrelsen består af en blanding af politikere og landsstyrets egne embedsmænd og partipolitisk håndplukkede erhvervsfolk.

De grønlandske eksportindtægter er i al væsentlighed baseret på fisk og skaldyr. Hjemmestyrevirksomheden Royal Greenland kæmper med et enormt underskud. Naturligvis drejer det hele sig ikke om dårlig ledelse og fejlpositioner. En stor del af den dårlige økonomi skyldes også, at verdensmarkedspriserne på fisk og skaldyr for tiden ikke er særligt gunstige. Hertil kommer, at visse fiskebestande ikke har det særlig godt, og at disse derfor ikke kan tåle en udnyttelse. Disse faktorer påvirker hele samfundets økonomi.

Det er imidlertid meget bekymrende, at statsministeren ikke er vidende om denne situation, men jeg er helt sikker på, at Statsministeriet, Udenrigsministeriet og de andre fagministerier har udmærkede og fagligt kompetente rådgivere i grønlandske spørgsmål. Jeg kunne dog afslutningsvis tænke mig at spørge statsministeren, om det ikke var på tide at supplere denne rådgivning med mennesker, som i det daglige står i nær kontakt med de grønlandske realiteter.

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

Statsministerens tale i tirsdags var ikke nogen undtagelse fra de mange taler, der bliver holdt i disse dage. Det var terrorangrebet den 11. sep-